

Overweging Tineke Werner , SOVE viering 5 november 2016.

Elsa Cayat, 7 januari 2015, Frankrijk

Aquil Mohammad Waqar, 16 januari 2015, Afghanistan

Mohamed Jalal, 27 april 2015, Libie

Dorance Herrera, 23 november 2015, Colombia

Zomaar vier namen, willekeurig geplukt uit een lijst die in 2016 door de Unesco is gepubliceerd. Zomaar vier namen, vier levens, vier mensen, gedood omdat ze een bedreigend wapen hanteerden, een wapen waar machthebbers bang voor zijn, een pen... Vier namen uit die lijst van 115 journalisten. Omgekomen tijdens de uitoefening van hun werk, omdat ze toevallig op het verkeerde moment op de verkeerde plek waren. Of doelbewust geliquideerd.

Journalist, het blijkt een buitengewoon gevaarlijk beroep op een aantal plekken van onze aarde. Machthebbers zitten niet te wachten op mensen die schrijven over hun zelfverrijking, hun machtsmisbruik. Journalisten kunnen verborgen motieven soms haarfijn uitpluizen, verschrikkingen in woord en beeld laten zien, mensen ontmaskeren, dwars door mooie woorden en loze beloften heen prikken.

Hun woorden dringen door paleismuren heen, laten lijfwachten machteloos staan, kunnen mensenmassa's mobiliseren.

Hun vastberaden onwelgevallige woorden kunnen alleen tot zwijgen worden gebracht door hen op te sluiten, te intimideren, te doden.

Woorden hebben macht, kunnen mensen in beweging brengen ten goede of ten kwade..... Voorbeelden te over in de wereld van vandaag...

Dat van die zeggingskracht van woorden weten wij, christenen, natuurlijk maar al goed. Wij leven van woorden die van oudsher vandaag nog tot ons spreken, wij baseren ons geloof vol vertrouwen op woorden van aloude getuigen.

Woorden die soms duizenden jaren oud zijn kunnen ons vandaag de dag nog in beweging brengen.

Wat een kracht ligt er verscholen in Gods woord. Wij lezen hoe dit wordt weergegeven in het eerste Bijbelboek. God sprak en zie de hemel en de aarde ontvouwd en werden tot leefbare realiteit. Gods woord, het is scheppend, helend, bevrijdend, maar ook verwoestend en vernietigend.....

Jona weet er alles van, van die kracht van Gods spreken. Wanneer God zegt dat Ninevé verwoest zal worden zijn dat geen machteloze woorden maar woorden die zullen doen wat ze zeggen, tot realiteit zullen worden. Wanneer hij met een omweg eindelijk in Ninevé is beland zegt hij hoopvol en vol vreugde de stad de ondergang aan. Prima, dat werd ook tijd. Bozen en onrechtvaardigen, je kunt ze niet vroeg genoeg afmaken. Terecht dat God hier ingrijpt. Jona zal geen goed woordje voor hen doen. Nee, weg ermee!

Jona kwijt zich prima van zijn taak. Hij geeft Gods woorden met overtuiging en gezag door. De woorden die hij spreekt slaan als vloedgolven door de stad en al na één dag hebben ze de hele stad doordrenkt, zijn ze tot door de paleismuren heengedrongen. En zie, de mensen geloven hem op zijn woord.

En dan gebeurt nu precies wat Jona niet wil. De mensen van Ninevé komen tot geloof. Ze vasten en rouwen, van hoog tot laag, mens en dier.

Hun rouwbeklag stijgt op tot voor Gods aangezicht en dan breken die woorden van berouw en omkeer door Gods woede heen. Ze slaan God zijn woede en vastberadenheid uit handen. En God krijgt berouw en spaart de stad.

Veel later zal Gods zoon door precies zo'n proces heengaan als zijn Vader.

We horen hoe Jezus in een discussie wordt getrokken door een Helleense vrouw, een vreemdelinge, een heidense in zijn ogen. Nu weet Jezus wel raad met woorden. Hoe fraai en gevat dient hij de farizeeën van repliek. Hoe geweldig legt hij moeilijke zaken uit met schijnbaar simpele maar tegelijk diepzinnige gelijkenissen.

Jezus is een meester in het gebruik van woorden. En zelfs meer dan dat. Zijn woorden zijn letterlijk scheppend, genezend, onderrichtend.....

Zijn woorden en zijn overtuiging, ze vormen de wapens die Jezus gebruikt in zijn werk. Woorden die werken, die letterlijk uitwerken wat hij zegt. Zijn diepe overtuiging dat

gekomen is voor zijn eigen volk. Om hen weer op het juiste spoor te zetten, hen weer perspectief te geven in hun uitzichtloze bestaan, hen te helen.

Vandaag is Jezus als vreemdeling naar de omgeving van Tyrus getrokken in de hoop daar een tijdje onopgemerkt te kunnen verblijven. Maar ook hier wordt zijn hulp ingeroepen. Zijn mare is als een lopend vuurtje tot over de grenzen van Israel heen gegaan.

Een vrouw smeekt hem om redding voor haar dochter. Wanneer hij zijn hulp botweg weigert, een unieke reactie van deze menslievende man, slaat de Helleense vrouw hem met haar weerwoord knockout. Zij is moeder, haar kind is in gevaar, zij laat zich niet ringeloren door deze man die haar enige redding is. Alleen gekomen om Israel te redden..... Hebben mensen in haar land dan zelfs geen recht op wat kruimels van zijn zorg en liefde en macht? Ze speelt met Jezus' woorden, met diens overtuiging, en komt als overwinnaar uit de bus.

Haar woorden breken door Jezus' weigering heen. Zijn wapens zijn hem door haar liefde voor haar kind uit handen geslagen. Zijn woorden, exclusief bedoeld voor mensen in zijn eigen land, worden omgezet in woorden die over landsgrenzen heen trekken. Er wordt al iets zichtbaar van de wijdte die zijn woorden zullen krijgen, ver over de grenzen van Israel heen tot aan de einden der aarde.

Nu de kilheid en koudheid van zijn woorden is verdwenen komt er ruimte voor woorden van heil en zegen, tederheid. Haar kind zal genezen want het woord van Gods zoon is machtig en heilzaam.

Jezus heeft zich omgekeerd van zijn weg zoals God zich omkeerde van Gods weg. Op het weerwoord van mensen...

Ik vind dit buitengewoon bemoedigende verhalen.

Bemoedigend omdat er een plaats wordt vrijgemaakt voor mensen die niet horen bij Israel, Gods volk. God en in zijn zoon diens voetspoor maken ruimte voor buitenstaanders, trekken hen in de kring van de goddelijke liefde en genade.

Bemoedigend omdat God en in diens voetspoor zijn zoon zo groot zijn dat ze terug kunnen komen op hun woord, hun beslissing terug draaien en een andere weg inslaan.

Bemoedigend omdat het niet volslagen zinloos is om te bidden. Wie zich tot God richt wordt gehoord, het gesprek met God werkt iets uit...

Ik vind het ook leerrijke verhalen. Ook wij kunnen ons vastbijten in woorden, op onze strepen blijven staan. Onverbiddelijk, zo noemen we dat. Maar waar God zich laat verbidden, waar Jezus zijn woorden loslaat en nieuwe woorden kiest, daar kunnen wij toch niet bij achter blijven. We hoeven niet vast te houden aan ons eindje wanneer we ongelijk hebben. We mogen van mening veranderen wanneer we problemen eens anders bekijken. We hoeven niet weg te kruipen in ons eigen gelijk.

Wij mogen de macht van woorden met ons meedragen. Mogen wij de moed hebben van Elsa Cayat, Aquil Mohammas Waqar, Mohamed Jalal, Dorance Herrera, en al die anderen om het kwade wat wij zien te ontmaskeren, en aan te klagen en niet te zwijgen omdat we bang zijn. Mogen we de vastberadenheid en humor van de Helleense vrouw hebben om vol te houden en op te komen voor wat ons lief is. Mogen wij de wijsheid ontvangen om woorden te spreken die nieuw perspectief bieden door bestaande kaders te doorbreken wanneer die uitgewerkt zijn. Mogen onze woorden anderen tot zegen zijn in het voetspoor van Jezus.

Mogen onze woorden vooral 'dabar' zijn. Geen woorden die leeg en hol zijn, makkelijk gezegd en makkelijk vergeten, maar woorden die tot daad worden.

Jezus is een woordkunstenaar. Maar wanneer het er straks op aan zal komen, wanneer zijn leven op het spel staat nadat hij opgepakt is en voor de overpriesters en heel het sanhedrin moet verschijnen, zal hij zwijgen. Hij gaat niet in op de beschuldigingen. Ook niet wanneer hij voor Pilatus wordt geleid. Hij zwijgt... Hij doet geen beroep doen op de macht van zijn woord. Dan en daar zal hij al zijn wapens uit handen geven en zwijgen. Want alleen als een tot op het bot ontwapende mens zal hij trouw kunnen blijven aan de opdracht van zijn Vader.

En God zal in liefde naar hem omzien en zijn woorden zullen over zijn dood en graf heen blijven leven en leven geven aan al wie zijn woorden hoort en doet.

Mogen onze woorden steeds klinken tot eer van God en tot heil en zegen voor mensen.

AMEN

Elsa Cayat, 7 januari 2015, Frankrijk

Aquil Mohammas Waqar, 16 januari 2015, Afghanistan

Mohamed Jalal, 27 april 2015, Libie

Dorance Herrera, 23 november 2015, Colombia

Zomaar vier namen, willekeurig geplukt uit een lijst die in 2016 door de Unesco is gepubliceerd. Zomaar vier namen, vier levens, vier mensen, gedood omdat ze een bedreigend wapen hanteerden, een wapen waar machthebbers bang voor zijn, een pen... Vier namen uit een lijst van 115 journalisten. Omgekomen tijdens de uitoefening van hun werk, omdat ze toevallig op het verkeerde moment op de verkeerde plek waren. Of doelbewust geliquideerd. Daarnaast zitten er nog eens 199 journalisten in de gevangenis vanwege hun werk, en zijn er 54 gegijzeld.

Journalist, een buitengewoon gevaarlijk beroep op een aantal plekken op onze aarde. Machthebbers zitten niet te wachten op berichten over hun zelfverrijking, hun machtsmisbruik. Journalisten kunnen de verborgen motieven soms haarfijn uitpluizen, de verschrikkingen in woord en beeld laten zien, mensen ontmaskeren, dwars door mooie woorden en loze beloften heen prikken.

Hun woorden dringen door paleismuren heen, laten lijfwachten machteloos staan, kunnen mensenmassa's mobiliseren. Hun onwelgevallige woorden kunnen alleen tot zwijgen worden gebracht door hen op te sluiten, te intimideren, te doden.

Woorden hebben zeggingskracht, macht, kunnen mensen in beweging brengen ten goede of ten kwade..... Voorbeelden te over in de wereld van vandaag...

Dat van die woorden weten wij als christenen natuurlijk maar al goed. Wij leven van woorden die ons van oudsher zijn overgeleverd, wij baseren ons geloof op woorden van aloude getuigen. Woorden die soms duizenden jaren oud zijn kunnen ons vandaag de dag nog in beweging brengen.

Wat een kracht ligt er verborgen in het woord. Terecht stelt Paulus dat de tong maar een klein ding is dat veel teweeg kan brengen, ten goede en ten kwade....

Gelovige joden en christenen weten van de kracht die verscholen ligt in Gods woord. Want God sprak en zie de hemel en de aarde ontvouwden zich en werden tot leefbare realiteit. Gods woord kan scheppen, helen, bevrijden, maar ook verwoesten en vernietigen. .

Jona weet er alles van, van die kracht van de woorden van God. Wanneer God zegt dat Nineve verwoest zal worden zijn dat geen machteloze woorden. Wanneer hij met een omweg eindelijk in Nineve is beland zegt hij vol vreugde de stad de ondergang aan. Prima, dat werd ook tijd. Bozen en onrechtvaardigen, je kunt ze niet vroeg genoeg afmaken. Terecht dat God hier ingrijpt. Hij zal geen goed woordje voor hen doen. Nee, weg ermee! En Jona kwijt zich prima van zijn taak. Hij spreekt met overtuiging en gezag. Zijn woorden golven door de stad en na één dag klinken ze al aan de einden van de stad al bereikt, zijn ze al door de paleismuren heengedrongen. En zie, de mensen geloven hem op zijn woord. En dan gebeurt nu precies wat Jona niet wil. De mensen van Nineve komen tot geloof, vasten en rouwen. Van hoog tot laag, mens en dier. Hun rouwbeklag stijgt op tot voor Gods aangezicht en dan breken de woorden van berouw en omkeer door Gods woede heen. Ze slaan God zijn woede en vastberadenheid uit handen. En God krijgt berouw en spaart de stad.

Veel later zal Gods zoon door precies zo'n proces heengaan.

We horen hoe Jezus in een gesprek wordt gezogen door een Helleense vrouw, een vreemdelinge. Nu weet Jezus wel weg met woorden. Hoe fraai en gevat dient hij de farizeeën van repliek. Hoe legt hij moeilijke zaken uit met schijnbaar simpele maar tegelijk diepzinnige gelijkenissen. Jezus is een meester in het gebruik van woorden. Scheppende, genezende, lerende woorden...

En zelfs meer dan dat. Jezus is bewapend met woorden die werken. Daarnaast is hij bewapend met de diepe overtuiging dat hij die woorden moet inzetten voor zijn eigen volk. Om hen weer op het juiste spoor te zetten, hen weer perspectief te geven in hun uitzichtloze bestaan.

Maar wanneer hij als vreemdeling in het buitenland komt wordt ook daar zijn hulp ingeroepen. Zijn mare is als een lopend vuurtje over de grenzen van Israel heen gegaan. En wanneer hij daar zijn hulp weigert, een unieke reactie van deze menslievende man, slaat de Helleense vrouw hem met haar weerwoord knock out. Zij is moeder, haar kind is in gevaar, zij laat zich niet ringeloren door deze man die haar enige redding is. Alleen gekomen om Israel te redden..... Hebben mensen in haar land dan zelfs geen recht op wat kruimels van

zijn zorg en liefde en macht? Ze speelt met Jezus' woorden, met diens overtuiging, en komt als overwinnaar uit de bus.

Haar woorden breken door Jezus' weigering heen. Zijn wapens zijn hem door haar liefde voor haar kind uit handen geslagen. Zijn woorden, exclusief bedoeld voor mensen in zijn eigen land, worden omgezet in woorden die over landsgrenzen heen trekken. Er wordt al iets zichtbaar van de wijdte die zijn woorden zullen krijgen, ver over de grenzen van Israël heen tot aan de einden der aarde.

En nu de kilheid en koudheid is verdwenen komt er ruimte voor woorden van heil en zegen, tederheid. En haar kind zal genezen want het woord van Gods zoon is machtig en heilzaam.

Jezus keert zich om, hij treedt in de voetsporen van zijn vader.

Ik vind dit buitengewoon bemoedigende verhalen. Bemoedigend omdat er een plaats wordt vrijgemaakt voor mensen die niet horen bij Israël, Gods volk. Bemoedigend omdat God en in diens voetspoor zijn zoon oog hebben voor buitenstaanders. Ook die worden gezien.

Bemoedigend omdat God en diens zoon zo groot zijn dat ze terug willen komen op hun woord en hun beslissing terug draaien. Het is dus niet volslagen zinloos om te bidden. Het gesprek met God werkt iets uit....

Ik vind het ook leerrijke verhalen. Ook wij kunnen ons vastbijten in woorden, op onze strepen blijven staan. Onverbiddelijk, zo noemen we dat. Maar waar God zich laat verbidden, waar Jezus zijn woorden loslaat en nieuwe woorden kiest, daar kunnen wij toch niet bij achter blijven. We hoeven niet vast te houden aan ons eindje wanneer we ongelijk hebben. We mogen van mening veranderen wanneer we de zaak anders bekijken. We hoeven niet weg te kruipen in ons eigen gelijk.

Wij mogen de macht van woorden met ons meedragen. Mogen wij de moed hebben van Elsa Cayat, Aquil Mohammad Waqar, Mohamed Jalal, Dorance Herrera, en al die anderen om het kwade wat wij zien aan te ontmaskeren en aan te klagen en niet te zwijgen omdat we bang zijn. Mogen we de vastberadenheid en humor van de Helleense vrouw hebben om vol te houden en op te komen voor wat ons lief is. Mogen wij de wijsheid ontvangen om woorden te spreken die nieuw perspectief bieden door bestaande kaders te doorbreken wanneer die uitgewerkt zijn. Mogen onze woorden anderen tot zegen zijn in het voetspoor van Jezus.

Jezus is een woordkunstenaar. Maar wanneer het er straks echt op aankomt, wanneer zijn leven in gevaar komt wanneer hij opgepakt is en voor de overpriesters en heel het sanhedrin

moet verschijnen zal hij zwijgen. Hij gaat niet in op de beschuldigingen. Ook niet wanneer hij voor Pilatus wordt geleid. Hij doet geen beroep doen op zijn macht, op zijn Vader. Dan zal hij al zijn wapens uit handen geven en zwijgen. Want alleen als een tot op het bot ontwapende mens zal hij trouw kunnen blijven aan de opdracht van zijn Vader.

En God zal in liefde naar hem omzien en zijn woorden zullen over zijn dood en graf heen blijven leven en leven geven aan al wie zijn woorden hoort en doet. Mogen onze woorden steeds klinken tot eer van God en tot heil en zegen voor mensen.

AMEN